
Integrarea mecanismelor de monitorizare și evaluare

Pentru a asigura o implementare de succes și eficientă a Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est este necesar ca, pe lângă relevanța acțiunilor planificate pentru dezvoltarea regională, să se ia în considerare capacitatea de monitorizare și evaluare a rezultatelor obținute în urma implementării acțiunilor propuse, astfel încât, să se asigure atingerea obiectivelor propuse prin strategie și să se monitorizeze permanent nivelul de respectare a direcțiilor de acțiune stabilite. De asemenea, în situația în care acest lucru va fi necesar, monitorizarea și evaluarea strategiei vor permite ajustarea acțiunilor viitoare în conformitate cu contextul de implementare a acestora, astfel încât să fie atinse obiectivele și rezultatele planificate.

Procesul de monitorizare are rolul de a verifica dacă activitățile sunt planificate în mod corespunzător și dacă fondurile sunt corect folosite pentru obținerea indicatorilor de realizare imediată. În același timp, procesul de evaluare are rolul de a analiza efectele acțiunilor întreprinse (contribuția lor la schimbările observate și măsurate prin indicatorul de rezultat).

Activitatea de monitorizare a implementării Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Sud-Est, implicit și a Documentului Cadru Regional, poate fi subsumată, din perspectiva resurselor financiare și umane implicate, activității de monitorizare a implementării proiectelor ce vor fi finanțate prin intermediul diverselor programe de finanțare, în contextul în care activitățile și rezultatele strategiei pot fi corelate cu aceste programe de finanțare.

De asemenea, pentru monitorizarea strategiei se propune colectarea de date și informații din surse precum: bazele de date ale Institutului Național pentru Statistică, autorități publice locale și centrale pentru proiectele finanțate din bugetul de stat sau local, firme ce-și desfășoară activitatea în domeniul Cercetare, Dezvoltare, Inovare pentru investițiile realizate din fonduri private.

În cele ce urmează, sunt prezentați indicatorii propuși la nivelul sistemului de monitorizare și evaluare a strategiei. Orizontul de timp pentru implementarea strategiei este perioada 2018-2023, iar punctele de referință pentru evaluarea acesteia sunt anii 2020 și 2023, la nivelul cărora se propune elaborarea unor Rapoarte de monitorizare a Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Sud-Est, care să conțină informații despre perioada acoperită de raportul de monitorizare, o descriere a activităților desfășurate în procesul de

monitorizare, o prezentare a măsurilor și acțiunilor care au făcut obiectul procesului de monitorizare, precum și opinii cu privire la progresul înregistrat în implementarea Strategiei de specializare inteligentă. Rapoartele de monitorizare vor fi discutate cu membrii Consorțiului Regional de Inovare, pentru a analiza progresul înregistrat în acțiunile implementate și a formula recomandări pentru implementarea viitoare a strategiei. De asemenea, Consorțiul Regional de Inovare va avea și rolul de a evalua stadiul de implementare a strategiei, pe baza indicatorilor propuși.

În acest context, se propune o metodologie de monitorizare și evaluare a strategiei, care are în vedere definirea unui set de indicatori care vizează măsurarea nivelului de inovare și a rezultatelor propuse în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării. Mecanismul propus pentru monitorizarea strategiei are în vedere definirea a 3 categorii de indicatori, după cum urmează:

- Indicatori de context, care au rolul de a plasa regiunea ca poziție pe baza comparației cu nivelul național/ European;
- Indicatori de rezultat, care măsoară contribuția la obiectivele globale și verifică dacă schimbarea se produce în sensul propus (și cauzele);
- Indicatori de realizare imediată, care măsoară progresul acțiunilor întreprinse.

Luând în considerare faptul că Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est nu are definit un plan financiar de sine stătător, indicatorii propuși pentru monitorizarea și evaluarea strategiei nu vor avea alocate valori numerice, ci aceștia vor fi măsurați din punct de vedere al evoluției acestora în perioada de timp propusă. Astfel, se propun următoarele simboluri evolutive:

Simbol de evaluare a tendinței indicatorului	Semnificație
+ +	Evoluție puternic pozitivă a indicatorului
+	Evoluție pozitivă a indicatorului
+/-	Evoluție incertă a indicatorului
-	Evoluția negativă a indicatorului
- -	Evoluție puternic negativă

De asemenea, menționăm că sursele de informații pentru colectarea datelor referitoare la indicatorii propuși în continuare sunt:

- datele statistice puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică (de ex. Baza de date TEMPO Online);
- Date statistice puse la dispoziție de EUROSTAT;
- Rapoartele Anuale de Implementare ale POR 2014-2020 și POSCCE 2014-2020 și alte Programe Operaționale care finanțează proiecte de CDI, ce vor fi elaborate de Autoritățile de Management/Organismele Intermediare (pe baza datelor din SMIS).

a. Indicatori de context

În conformitate cu viziunea de dezvoltare din perspectiva specializării inteligente la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud-Est, contextul evoluției regionale va fi monitorizat din perspectiva a două dimensiuni: economică și socio-demografică.

Nr. crt.	Dimensiune	Indicator propus	Unitate de măsură	Tendință evolutivă estimată
1	Economică	Produsul Intern Brut la nivel regional	Ron	++
2		Unități locale active	Număr	+
3		Întreprinderi inovatoare	Număr	+
4		Cheltuieli cu activitatea CDI	Ron	+
5	Socio-demografică	Forța de muncă	Număr	+/-
6		Cercetători	Număr	++

b. Indicatori de rezultat

Pentru furnizarea unor indicații cât mai specifice pentru implementarea strategiei, au fost definite obiective specifice al căror progres este cuantificat la nivelul indicatorilor de rezultat prezentați în continuare:

Nr. crt.	Obiectiv specific	Indicator propus	Unitate de măsură	Tendință evolutivă estimată
1	Creșterea ponderii cheltuielilor cu activitatea de cercetare - dezvoltare și inovare în PIB regional	Ponderea cheltuielilor cu activitatea CDI în PIB regional	Procent	++
2	Creșterea numărului personalului implicat în activități CDI de la nivelul entităților care desfășoară activități CDI	Numărul personalului implicat în activități CDI	Număr	++
3	Crearea unor mecanisme care să faciliteze transferul rezultatelor CDI către potențiali utilizatori: agenți economici, instituții publice, ONG-uri, etc	Nr. proiectelor care facilitează transferul rezultatelor CDI către potențiali utilizatori	Număr	+
4	Creșterea numărului entităților care aplică tehnologiilor generice esențiale în activitatea desfășurată	Numărului entităților care aplică tehnologii inovative în activitatea desfășurată	Număr	+

c. Indicatori de realizare imediată

La nivelul Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est au fost definite 9 priorități strategice, aferente domeniilor de specializare inteligentă, și 5 priorități transversale, care vor contribui în mod sinergic pentru atingerea obiectivului general și a obiectivelor specifice propuse în cadrul strategiei. Pentru aceste priorități, a fost definit următorul set de indicatori de realizare imediată.

Nr. crt.	Prioritate	Indicator propus	Unitate de măsură	Tendință evolutivă estimată
1	Prioritatea strategică 1. Reducerea poluării mediului prin utilizarea biotehnologiilor	Număr de proiecte care utilizează biotehnologii pentru reducerea poluării	Număr	+
		Număr cercetători implicați în dezvoltarea de biotehnologii	Număr	+
2	Prioritatea strategică 2. Creșterea calității și cantității produselor alimentare prin biotehnologii agro-alimentare	Număr de proiecte care au creat produse alimentare sigure, accesibile și optimizate nutrițional	Număr	+/-
		Număr personal CDI implicat în dezvoltarea și aplicarea de biotehnologii agro-alimentare	Număr	+
		Numărul entităților care realizează produse alimentare utilizând biotehnologii agro-alimentare	Număr	+
3	Prioritatea strategică 3. Susținerea adoptării de soluții de tip SMART CITY la nivelul regiunii	Număr de parteneriate funcționale pentru implementarea de soluții SMART CITY	Număr	+
		Număr personal CDI implicat în dezvoltarea și implementarea de soluții SMART CITY	Număr	+
4	Prioritatea strategică 4. Soluții inovative în construcția și reparația de nave, cu impact minim asupra mediului	Număr de parteneriate public-private în domeniul CDI în domeniul construcțiilor și reparațiilor de nave	Număr	+
5	Prioritatea strategică 5. Digitalizarea porturilor și transportului naval și	Număr parteneriate public-private în vederea CDI în domeniul	Număr	+

Nr. crt.	Prioritate	Indicator propus	Unitate de măsură	Tendință evolutivă estimată
	reducerea impactului nociv asupra mediului	digitalizării porturilor și transporturilor navale.		
6	Prioritatea strategică 6. Susținerea cercetării-dezvoltării și inovării în vederea valorificării surselor de energie alternativă	Număr de proiecte care utilizează surse de energie alternativă	Număr	+
7	Prioritatea strategică 7. Investiții în eco-tehnologii pentru reducerea poluării mediului	Număr de proiecte care utilizează eco-tehnologii pentru reducerea poluării mediului	Număr	+
8	Prioritatea strategică 8. Soluții inovative de promovare a turismului	Număr de proiecte care promovează turismul ecologic	Număr	++
		Număr de proiecte care utilizează soluții tehnice inovative pentru simplificarea activităților turistice	Număr	+
9	Prioritatea strategică 9. Susținerea inovației de produs și de proces în industria confecțiilor	Număr de proiecte în domeniul confecțiilor care propun activități inovative	Număr	+
		Număr inovații de proces realizate în industria confecțiilor	Număr	+
		Număr inovații de produs realizate în industria confecțiilor	Număr	+
10	Prioritatea transversală 1. Susținerea aplicării tehnologiilor generice esențiale (Key Enabling Technologies - KET) la	Număr de proiecte care prevăd tehnologii generice esențiale sau Key Enabling Technologies - KET	Număr	+/-

Nr. crt.	Prioritate	Indicator propus	Unitate de măsură	Tendință evolutivă estimată
	nivelul domeniilor de specializare inteligentă	Număr personal CDI implicat în proiecte care prevăd tehnologii generice esențiale (KET)	Număr	+
11	Prioritatea transversală 2. Susținerea implementării tehnologiei informației și comunicării (TIC) la nivelul domeniilor de specializare inteligentă	Numărul de contracte referitoare la consolidarea relațiilor parteneriale de transfer tehnologic	Număr	+
		Număr angajați implicați în implementarea TIC la nivelul domeniilor de specializare inteligentă	Număr	+
		Numărul de contracte/acorduri în vederea realizării de transfer tehnologic	Număr	+
12	Prioritatea transversală 3. Susținerea întreprinderilor care desfășoară activități de cercetare - dezvoltare și inovare	Cheltuieli totale cu CDI la nivelul domeniilor de specializare inteligentă	Lei	+
		Numărul de salariați ce desfășoară activități CDI la nivelul domeniilor de specializare inteligentă	Număr persoane	+
		Numărul de patente înregistrate de entități private	Număr	+/-
13	Prioritatea transversală 4. Susținerea clusterelor inovative	Numărul de servicii noi din sfera CDI dezvoltate de cluster pentru partenerii activi	Număr	+/-
		Numărul de parteneri înscriși la nivelul clusterelor	Număr	+
		Numărul clusterelor noi care desfășoară activități CDI în domeniile de specializare inteligentă.	Număr	+
14	Prioritatea transversală 5. Dezvoltarea capitalului	Numărul de personal din activitatea de CDI din	Număr persoane	+

Nr. crt.	Prioritate	Indicator propus	Unitate de măsură	Tendință evolutivă estimată
	uman implicat în activități CDI	mediul public și mediul privat		
		Număr personal CDI care a beneficiat de formare profesională	Număr persoane	+